

beheer & verhuur synagoge ◀
www.synagogewinsum.nl ◀

▶ projecten rond joods erfgoed
 ▶ www.sjoelplein.nl

de winsumse sjoel

stap voor stap

Dit voorjaar is het al weer een jaar geleden dat de voormalige synagoge van Winsum opnieuw de deuren opent na grondige restauratie en herbouw naar de oorspronkelijke bouwvorm van 1879. De aanbouw aan noord/oostzijde uit de zestiger jaren is dan verwijderd. Destijds moest deze aanbouw het gebouw beter outillieren voor de naoorlogse buurthuisfunctie. Eind twintigste eeuw is het de functie van het Joodse erfgoed als moreel ijkpunt die voorzichtig de boventoon gaat voeren ... een stemwisseling in de tijd ... Velen ervaren die bouwkundige stap terug in de tijd nu als een stap voorwaarts, als aanknopingspunt om nieuwe generaties een genuanceerder beeld te kunnen bieden van de lokale historie. De roep om 'local identity' klinkt immers alom en daarbinnen vertelt het Joodse erfgoed ontegenzeggelijk zijn eigen verhaal.

In deze nieuwsbrief vindt u een weerslag van de eerste voorzichtige stappen die gezet worden om voor dit bijzondere Winsumse erfgoed een hernieuwde eigen plek en functie te verwerven. Passend lokaal gebruik van het gebouw, de culturele en educatieve programmering en de bescheiden maar immer aanwezige plaats daarin voor het verhaal over het Winsums Jodendom dragen hieraan bij. Zo staat voor maandagavond 16 april 2012 onze eerste sjoellezing gepland, een lezing over de Holocaust in het onderwijs in de periode 1945-1995. Een blik in de spiegel die ons vooruit kan helpen bij het bepalen van nieuwe educatieve doelen en ook als ijkpunt kan dienen voor evaluatie van ons huidige onderwijsprogramma, bijvoorbeeld voor de pilot 'filosoferen met kinderen', waarbij wordt samengewerkt met medewerkers van de Rijksuniversiteit Groningen. Meer hierover vindt u op onze website (in wording): www.sjoelplein.nl onder de button 'educatie'.

leerlingen praten met debby petter

Op 18 februari speelde Debby Petter in Winsum de theatervoorstelling 'Ik ben er nog' over het verhaal van haar moeder Hélène Egger (de komende tijd nog in het theater ... zeer indrukwekkend!). Het werd een bijzondere kans voor twee leerlingen van ambassadeursschool De Wierde. Voorafgaand aan de voorstelling kwam Debby Petter naar de sjoel waar de twee meisjes met haar spraken over hun fotoworkshop en creaties. Over hoe ze zich moesten voorstellen dat zij zelf heel klein zijn - een vogeltje bijvoorbeeld - en dat in de natuur om hen heen alles heel groot is. Dat levert prachtig werk op. Debby luistert, kijkt, vraagt ... en vertelt zelf ook. Daarna mogen de meisjes mee, even achter de coulissen kijken en ze krijgen elk een boekje ... een ontmoeting die hen vast nog lang zal heugen.

ambassadeursschool

Basisschool De Wierde startte op 23 november als eerste ambassadeursschool van de Winsumse sjoel. Plan de campagne: schoolbreed werken naar het thema: *verwondering*. Het leverde een veelkleurige expositie op in de Winsumse sjoel. De jongere kinderen brachten een bezoek aan de 'Jan Altink'-tentoonstelling in het Groninger Museum en schilderden daarna zelf naar het thema: *Ik zie, ik zie wat jij niet ziet*. De oudere leerlingen deden in de sjoel een foto/media workshop van kunstenaar Ida Buijs die sprookjes en dromen fotografeert.

Op 21 maart is het wisseling van de wacht wat betreft de ambassadeursscholen. Dan zal basisschool Op Wier uit Ezinge de sleutel en de koffer overnemen van de leerlingen van De Wierde in Winsum.

permanente beamer-opstelling

Begin dit jaar kreeg St. Behoud Synagoge Winsum positief bericht van het lokale welzijnsfonds St. Ondersteuning Bevordering Gezondheid en Welzijn Winsum, dat een substantiële subsidie heeft toegekend voor het realiseren van een permanente beamer-opstelling in de sjoel. Daarmee zijn de gebruiksmogelijkheden voor het gebouw aanzienlijk toegenomen, bijvoorbeeld als filmhuis, maar ook voor educatieve activiteiten en presentaties van uiteenlopende aard. Zo betekent die financiële prikkel van SOBGWW voor de eigendom- en beheerstichting van de sjoel opnieuw een mooie stap vooruit.

de agenda

maart t/m juni 2012

zondagmiddag 4 maart

In het tweede Sjoelpleinconcert van dit seizoen brengt accordeonist Gertie Bruin een gevarieerd programma van klassieke tot hedendaagse composities en van tango tot Oost-Europese muziek.

locatie : Winsumse sjoel, Schoolstraat 24, 9951 EL Winsum
aanvang : 15.00 uur
toegang : € 7,50 (donateurs € 6,-)
reserveren : info@sjoelplein.nl

vrijdagavond 16 maart

Filmhuis Sjoelplein brengt *Le fabuleux destin 'd Amelie Poulain* van Jean Pierre Jeunet (2001). De raadselachtige Amelie brengt geluk aan mensen zonder dat zij weten aan wie zij dit geluk te danken hebben.

locatie : Winsumse sjoel
aanvang : 20.30 uur
toegang : € 5,-
reserveren : info@sjoelplein.nl

zondagmiddag 18 maart, donateursdag

Ontvangst van onze donateurs met bestuurlijke informatie en een lezing van mw. Afke Berger over de vorderingen van haar onderzoek aan de hand van het fotoalbum van de Duitse oorlogsvluchteling Ruth Marion Weile. Aan deze bijeenkomst zijn geen kosten verbonden. Onze donateurs ontvangen hiervoor een uitnodiging.

maandagavond 16 april

De eerste sjoellezing in de Winsumse sjoel wordt verzorgd door pedagoge mw. Betty Huizinga en betreft haar wetenschappelijk onderzoek naar het onderwijs over de Holocaust in de periode 1945-1995. Dhr. Romke Visser, historicus en bestuurslid educatie van St. Een Joodse Erfenis, zal daarbij de rol van gastheer/inleider op zich nemen. We hopen dat het verhaal van mw. Huizinga aanleiding zal zijn voor vragen en uitwisseling met het publiek.

locatie : Winsumse sjoel
aanvang : 20.00 uur
toegang : € 3,50
reserveren : info@sjoelplein.nl

donderdagavond 19 april

Filmhuis Sjoelplein brengt *Al più bel giorno della mia vita* van Cristina Comencini (2002). Portret van een Italiaanse familie door de ogen van de jongste dochter. Het verhaal speelt zich af in een oud landhuis buiten Rome.

locatie : Winsumse sjoel
aanvang : 20.30 uur
toegang : € 5,-
reserveren : info@sjoelplein.nl

donderdagmiddag 26 april t/m 11 mei

Opening expositie met thema: *Vrijheid geef je door* van leerlingen van groep 8 van de tien deelnemende Winsumer basisscholen in het gemeentehuis van Winsum.

locatie : Gemeentehuis Winsum
opening : Maandag t/m vrijdag gedurende de openingstijden van het gemeentehuis
toegang : gratis
organisatie : Tien basisscholen uit de gemeente Winsum, St. Een Joodse Erfenis en St. Herdenking 4 Mei Winsum

zondagmiddag 6 mei

Sjoelpleinconcert met Fluitrio Travertijn, bestaande uit Hinke Tolman, Jan Westerhof en Robert-Jan van der Feen, met medewerking van Ger van der Werf (spinet) en Maaïke Zimmermann (cello).

locatie : Winsumse sjoel
aanvang : 15.00 uur
toegang : € 7,50 (donateurs € 6,-)
reserveren : info@sjoelplein.nl

www.gertiebruin.nl

Gertie Bruin is verrassend veelzijdig en inmiddels heeft ook de Winsumse sjoel de eerste toets uitstekend doorstaan: *De akoestiek is hier prima*, zo klonk het oordeel na afloop van het eerste Sjoelpleinconcert op 20 november. Oordeelt u zelf ... kom en luister op zondagmiddag 4 maart naar de veelzijdige musicus Gertie Bruin. (Vooraf reserveren is altijd verstandig.)

'vrijheid geef je door'

In de periode van 2 tot en met 20 april organiseert St. Een Joodse Erfenis in samenwerking met St. Herdenking 4 Mei Winsum een aantal workshops druktechnieken met taaldrukspecialist en dichter Lambert Fortuin in een daarvoor ingericht taaldrukatelier in OBS de Tiggel-dobbe in Winsum. De leerlingen uit de groepen 8 van tien basisscholen uit Winsum nemen hieraan deel.

werkvorm: De leerlingen worden gestimuleerd om zich in te leven in de tijd van de jaren veertig door middel van muziek en voorwerpen uit die tijd. Het is de bedoeling dat de leerlingen in het taaldrukatelier zelfgemaakte teksten gaan afdrucken met oude, al dan niet handmatige, druktechnieken. De teksten worden op de eigen school voorbereid en moeten gerelateerd zijn aan het jaarthema voor 4/5 mei 2012: *Vrijheid geef je door*. Tijdens de workshops wordt in subgroepen met verschillende druktechnieken gewerkt.

Het werk van de leerlingen wordt getoond in een gezamenlijke tentoonstelling in het gemeentehuis van 26 april tot en met 11 mei (toegankelijk tijdens de openingstijden van het gemeentehuis). Uiteraard wordt er ook nog gezocht naar een passende opening van deze expositie en daarvoor mogen we ook gebruik maken van de raadzaal. Er valt dan ook in heel veel opzichten veel te leren in dit bijzondere samenwerkingsproject.

vragen of opmerkingen ?

Bekijk de website www.sjoelplein.nl of neem contact op met het secretariaat van St. Een Joodse Erfenis,

e-mail: info@sjoelplein.nl of telefoon: 0595-441671.

Nieuwsbrief *de winsumse sjoel* is een gezamenlijke uitgave van St. Behoud Synagoge Winsum en St. Een Joodse Erfenis en verschijnt vanaf 2011 viermaal per jaar in de maanden maart, juni, september en december. Op de website vindt u alle eerder verschenen nieuwsbrieven.